

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงชั้นปีที่ 2” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงชั้นปีที่ 2 ของวิทยาลัยที่เปิดสอนด้านอาชีวะแห่งหนึ่งในเขตจังหวัดสระบุรี ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการศึกษา เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง 88 คน ใน 3 สาขาวิชา วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรม SPSS สถิติที่ใช้คือ ร้อยละและมัชฌิมเลขคณิต ทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร โดยใช้ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 0.15 ขึ้นไป

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุ 20 ปี มีภูมิลำเนาในจังหวัดสระบุรี บิดา-มารดามีการศึกษาต่ำกว่าระดับปริญญาตรี ประกอบอาชีพค้าขายหรือประกอบกิจการส่วนตัว มีรายได้ต่อครอบครัวมากกว่า 5,000 บาทแต่ไม่เกิน 20,000 บาท กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นบุตรคนแรกในจำนวน 1-2 คนของครอบครัว ด้านการศึกษา กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ศึกษาในสาขาวิชาบริหารธุรกิจ มีระดับผลการศึกษาดังแต่ 3.00 ขึ้นไป มีทักษะด้านคอมพิวเตอร์ในระดับดี แต่มีทักษะด้านภาษาอังกฤษในระดับปานกลาง และทำกิจกรรมประเภทที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ในระหว่างเรียน

กลุ่มตัวอย่างยอมรับกลุ่มปัจจัยหลัก 3 ประการ ได้แก่ ปัจจัยด้านบุคคล ปัจจัยด้านงาน และปัจจัยด้านครอบครัว ว่ามีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพ โดยให้ปัจจัยด้านบุคคลว่ามีอิทธิพลต่อการตัดสินใจมากที่สุดมีค่าเฉลี่ยถึง 2.43 จากคะแนนเต็ม 3.00 ส่วนปัจจัยด้านงานและปัจจัยด้านครอบครัวได้ค่าเฉลี่ยเท่ากัน คือ 2.41 ส่วนปัจจัยย่อยที่ได้รับค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ประเภทผลตอบแทนการทำงานที่เป็นตัวเงิน ได้รับค่าเฉลี่ยสูงที่สุดเท่ากับ 2.67 จากคะแนนเต็ม 3.00 ซึ่งชี้ให้เห็นได้ว่าค่าตอบแทนการทำงานที่เป็นตัวเงินยังคงเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลสูงสุดต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพของกลุ่มตัวอย่าง

จากการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศชายเห็นว่า ปัจจัยด้านบุคคลมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกอาชีพมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศหญิง ครอบครัวของกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ไม่เกินเดือนละ 5,000 บาท คิดว่าปัจจัยด้านงานและปัจจัยด้านบุคคลมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกอาชีพมากกว่าครอบครัวที่มีรายได้ต่อเดือนตั้งแต่ 5,001 บาทขึ้นไป ขณะเดียวกันครอบครัวของกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ไม่เกินเดือนละ 40,000 บาท ยังเห็นว่า ปัจจัยด้านครอบครัวมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกอาชีพมากกว่าครอบครัวของ

กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ต่อเดือนมากกว่า 40,000 บาท กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาสาขาวิชาบริหารธุรกิจ เห็นว่า ปัจจัยด้านงานและปัจจัยด้านบุคคลมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกอาชีพมากกว่า กลุ่มตัวอย่างสาขา งานช่างฝีมือ และสาขาอุตสาหกรรมบริการ ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างสาขา อุตสาหกรรมบริการและสาขาบริหารธุรกิจเห็นว่า ปัจจัยด้านครอบครัวมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกอาชีพมากกว่า กลุ่มตัวอย่างสาขางานช่างฝีมือ นอกจากนี้ กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับ ผลการศึกษา 3.00-4.00 เห็นว่า ปัจจัยด้านงานมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกอาชีพที่มากกว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับผลการศึกษาไม่ถึง 3.00

ข้อเสนอแนะจากการศึกษาครั้งนี้ คือ สถานศึกษาควรปรับปรุงการให้บริการแนะแนว อาชีพผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีอยู่ และควรสร้างความสัมพันธ์กับสถานประกอบการ หรือหน่วยงานอื่นในการที่จะเป็นการช่วยสร้างโอกาสให้นักศึกษาได้เข้าถึงแหล่งทำงานที่มากขึ้น ในขณะที่นักศึกษาเองจะต้องมีความกระตือรือร้นในการที่จะเพิ่มช่องทางในการหางานทำให้ มากขึ้นกว่าเดิม

Abstract

The objective of the study is to study factors that influence decision of second-year vocational diploma students of a vocational college in Saraburi Province to choose careers. The sample consists of 88 students in three subject programs. Data are collected using the questionnaire and analyzed using SPSS and statistical tools of percentage and arithmetic mean, while testing the relationship between variables using the average difference of 0.15 and above.

The samples are mostly female, 20 years of age, with domicile in Saraburi Province. Their parents have an education below the bachelor's degree level, engaged in trade or self-employed, with a household income of more than 5,000 baht but less than 20,000 baht. Most of the samples are first-born in a family of 1-2 children. On education, most samples study business administration, with an educational achievement of 3.00 and above. They have a good level of computer skills with a moderate English language skill and engage in non-income-generating activities during their study.

The sample group admits that three factors influence their decision to choose careers, i.e. personal factors, work factors, and family workers. The personal factors are the most influential with an average score of 2.43 out of 3.00, while work and family workers share the average score of 2.41. The subsidiary factors that see the highest average score of 2.67 out of 3.00 is work compensation in the form of money, thus indicating that monetary compensation exercises the highest influence in the samples' career choice.

The testing of the relationship between variables reveals that the male samples find personal factors more influential in the decision to choose careers than their female counterparts. The families of the samples with a monthly income less than 5,000 baht think that work and personal factors have a greater influence in the decision to choose careers than those with a monthly income of 5,001 baht and above, while those with a monthly income less than 40,000 baht consider that family factors assert

greater influence than those with a monthly income more than 40,000 baht. The samples who study business administration view that work and personal factors have a greater influence on the decision to choose careers than their counterparts studying the craft program and the service industry program. The samples in the service industry program and the business administration program find that family factors exert a greater influence on decision to choose careers than their counterparts in the craft program. In addition, those with an educational achievement of 3.00-4.00 find that work factors have more influence in the decision to choose careers than those with an educational achievement less than 3.00.

The study recommends that the educational institute should improve its career guidance service through the existing information technology system and that it should foster relationships with business operations or other agencies to help provide students with an opportunity to get better access to work sources. At the same time, the students should be more active in seeking new ways to better find employment.